

FORÆLDRE- SAMARBEJDE

En del af den gode undervisning

I pjecen kan du læse om

- Nye platforme for samarbejdet
- Ugeplan og nyhedsbrev
- På mail med forældre
- Forældremødet
- Skole-hjem-samtaler
- Ændringer i den normale skoledag

Forældresamarbejdet er en del af den gode undervisning

Som uddannet lærer er du klædt på til at varetage undervisningen af de elever, du får ansvaret for i folkeskolen. Du oplever mange glæder i samværet med eleverne. Og du vil uundgåeligt også møde situationer, hvor du føler dig usikker. Det vigtige samarbejde med forældregruppen er en af de opgaver, man som ny lærer ofte oplever som en stor udfordring. Danmarks Lærerforening og Skolelederforeningen vil med denne pjece give dig en række råd og ideer, som kan hjælpe dig med at komme godt i gang med det vigtige samarbejde.

Et godt samarbejde med forældrene til dine elever er en af forudsætnin-gerne for, at du lykkes fuldt ud med din undervisning. Forældrene er folkeskolens ubetinget vigtigste samarbejdspartnere. Ikke kun fordi deres medbestemmelse og indflydelse er indskrevet i folkeskoleloven. Men også fordi forældrenes opbakning til den undervisning, du leverer, er af stor betydning for at sikre elevens fulde udbytte.

Et godt forældresamarbejde tager tid. Når Danmarks Lærerforening og Skolelederforeningen her samler en række gode råd til, hvordan du kan styrke og kvalificere forældresamarbejdet, er det ikke for at påføre dig flere opgaver i en travl hverdag. Det gode forældresamarbejde er grundlæggende for, at din hverdag som lærer fungerer. Mange af os har oplevet, at et samarbejde, der ikke fungerer, er langt mere tidskrævende, giver ærgrelser i hverdagen og står i vejen for den gode undervisning.

For den garvede lærer vil mange af de følgende råd og ideer måske virke selvfølgelige og banale. Men for en del – ikke mindst blandt nyuddannede lærere – er problemer med et dårligt fungerende forældresamarbejde jævnligt en kilde til problemer og frustrationer.

Vi håber, at du kan gøre brug af dette inspirationsmateriale og ikke mindst, at det kan danne grundlag for en dialog med din leder og med de mere erfarne kolleger om, hvordan I bedst

sætter rammerne for det gode forældresamarbejde i jeres team og på jeres skole. Et godt samarbejde med kollegerne vil altid give dig bedre mulighed for at komme videre, når du oplever udfordringer og møder problemer.

God fornøjelse.

Anders Bondo Christensen, formand
for Danmarks Lærerforening

Claus Hjortdal, formand for Skole-
lederforeningen

Nye platforme for samarbejdet

Gennem de seneste ti år har skriftlige digitale platforme som ForældreIntra langsomt overtaget en stor del af den dialog, vi som lærere før havde med forældrene i skolegården, via sedler i tasken, på mails, til forældremøder eller over telefonen. Disse platforme giver nye muligheder, men de betyder også større forventninger til kommunikationen.

Når de fysiske møder med forældrene er begrænsede, bliver det aftryk, du sætter på ForældreIntra og andre platforme, afgørende for, hvilket indtryk forældrene får af dig. Du bliver målt på, hvor god du er til at informere og kommunikere med forældrene, og kvaliteten af din formidling har direkte afsmitning på den måde, forældrene oplever dig som professionel underviser.

God kommunikation på de elektroniske platforme kræver, at du er tydelig og klar i dine udmeldinger. Som professionel underviser er det dig, der skal formidle informationer om undervisningens indhold, nye tiltag, elevudfordringer eller arrangementer i et

professionelt, klart og modtagerorienteret sprog.

Husk, at forældre er lige så forskellige som eleverne i klassen, så du skal ramme mange forskellige modtagere med dine beskeder. Tydelighed og korrekt dansk er naturligvis afgørende, hvis forældrene skal betragte dig som en professionel ekspert i undervisning. Lad eventuelt en kollega læse korrektur. Det er vigtigt, at du kan sætte dagsordenen ved at kommunikere med forældrene på de nye platforme i en tid, hvor det er blevet legalt at have en mening om alt, og hvor man skriver, før man tænker. Og hvor tonen altid skal være imødekommende og professionel, hvis den gode relation skal fortsætte.

Lærere og skoler er også forskellige. Derfor findes der ingen færdige opskrifter på, hvordan den gode kommunikation ser ud. Tal med dine kolleger og din leder om, hvordan retningslinierne er på skolen vedr. kommunikation med forældre.

Ugeplan og nyhedsbrev

En ugeplan eller et nyhedsbrev er et redskab til at give forældrene en række praktiske oplysninger om skolens aktiviteter, og det er en mulighed for løbende at informere om undervisningens indhold og formål. Det giver dig mulighed for at vise, at du leverer en professionel undervisning. Det giver samtidig forældrene mulighed for at bakke op om din undervisning og støtte eleverne i deres udvikling. Ugeplanen er dermed et redskab, der med fordel kan bruges til at understøtte det forpligtende fællesskab.

Hvis du ønsker, at forældrene skal bakke op om undervisningen, er det ikke altid nok at skrive, hvad I laver. Skriv også gerne, hvorfor der er fokus på et særligt emne og ikke mindst, hvordan forældrene kan understøtte undervisningen. Folkeskolen har ændret sig meget, siden forældrene gik der selv. Derfor har de brug for at blive guidet. Du har det faglige fundament og er dermed den, der har de bedste forudsætninger for at være deres professionelle guide.

Husk, at trivsel og dannelse også er vigtige legitime elementer at informere om som en del af det faglige indhold. Tænk også her over formålet med ugeplanen – hvad skal forældrene have ud af den? Ugeplanen er et godt sted at give praktisk information til forældrene, så de f.eks. kan orientere sig om klassens arbejde, hvis eleven har været fraværende i en periode.

I teamet kan I drøfte ugeplanens form og indhold – og rollefordelingen mellem lærerne i teamet. Der er en signalværdi i, hvordan og hvor meget I hver især skriver. Drøft med dit team, hvordan jeres ansvarsfordeling er i forbindelse med ugeplan eller nyhedsbrev. Og spørg hvordan retningslinjerne er på skolen.

På mail med forældre

Den skriftlige kommunikation udgør langt den største del af informationen til - og kommunikationen med - forældrene. Det er i de mange skriftlige beskeder, der løbende bliver sendt ud, at du skaber dit gode omdømme som professionel underviser. Derfor bør dine mails være korrekte både i fagligt indhold og i den sproglige udformning. Spørg din leder eller dine kolleger om, hvad skolens mailpolitik er.

At kommunikere på skrift er ikke altid en nem opgave. I takt med, at de nye platforme har vundet indpas, er forventningen til responstid steget, mens tonen i henvendelser ofte er blevet skarpere og mere kritisk. Tendensen ses i alle dele af samfundet. Udviklingen er på alle måder en tidsrøver og kræver nye redskaber og tankesæt for, at du og dine kolleger kan handle professionelt. En lang strøm af mails kan ofte med fordel erstattes af en telefonsamtale.

Flere og flere kommuner har fået fælles retningslinjer for, hvordan man håndterer skriftlige henvendelser. Og mange skoler har også taget konse-

kvensen af den nye omgangstone og udarbejdet en politik for, hvordan lærere og ledelse er i dialog med skolens øvrige samarbejdspartnere på mail. Politikken udtrykker en overordnet holdning, mens skolens retningslinjer typisk vil forholde sig til rammerne for den daglige kommunikation.

Vær opmærksom på, at mails skal betragtes som skriftlige henvendelser fra borgerne på linje med andre skriftlige henvendelser. Derfor bør du holde en professionel og saglig tone i dine mails og samtidig formulere dig i et sprog, så alle forældre forstår det. Talesprog, ironi eller underforstået humor kan være fristende at bruge i mails, men det fører let til misforståelser. Kritiske mails skal selvfølgelig håndteres professionelt. Tænk over, hvordan du undgår at trappe en evt. konflikt op. Overvej, om det er bedre at løse problemet over telefon eller ved et møde med forældrene.

Forældremødet

Forældremødet er en af de få lejligheder, hvor du kan introducere den samlede forældregruppe for dit faglige ståsted og samtidig præsentere din måde at arbejde med elevernes undervisning.

Forældremødet giver dig mulighed for at skabe et forpligtende fællesskab med en klar forventningsafstemning mellem lærere og forældre. De fleste forældre har et ønske om at bidrage positivt til deres børns skolegang, og mødet er et oplagt forum at kridte rollefordelingen op.

Du kan ikke nå alt, derfor er du nødt til at prioritere din dagsorden. ForældreIntra kan være en fantastisk platform til at folde temaer ud. Hvis årsplaner og mål er til at finde på ForældreIntra, kan du på selve mødet nøjes med at henvise til disse og koncentrere dig om relationsarbejdet og udvalgte temaer. Du kan også med fordel benytte forældremødet til at fortælle, hvordan du underviser, og hvorfor du har valgt denne metode. Så har forældrene de bedste mulige forudsætnin-

ger for at støtte dig og elevernes læring.

Din professionalisme bliver bl.a. målt på, hvor godt du lykkes som mødeleder og bidragsyder på mødet. Derfor er det en god ide at have en klar og gennemtænkt dagsorden for mødet, hvor det står klart, hvilke punkter, der handler om orientering, og hvilke punkter, der lægger op til fælles beslutninger. Tænk over, hvem der har ansvaret for at skrive et mødereferat. Vær også tydelig omkring, hvilke emner, der kan drøftes på forældremødet, og hvilke emner der hører til i andre fora.

Når flere kolleger deltager på et forældremøde, bør I have aftalt en klar rollefordeling.

Skole-hjem-samtaler

Skole-hjem-samtalen er muligheden for at skabe en fælles forståelse af den enkelte elevs situation mellem lærer og forældre. Forældrene skal have de vigtigste oplysninger om elevens faglige og sociale situation, og de skal samtidig have mulighed for selv at melde tilbage om deres barns udvikling og trivsel. Forældre er lige så forskellige som eleverne, og det er vigtigt, at dialogen med forældrene – både indkaldelsen til mødet og selve mødet – tager udgangspunkt i deres virkelighed.

Inden mødet bør forældrene vide, hvad målet med mødet er, og om der evt. er inviteret fagpersoner som tolk eller psykolog. Det bør også fremgå klart, om eleven skal deltage i mødet, og hvad eleven skal bidrage med. Hvis eleven har særlige udfordringer, er det vigtigt, at du formidler dette klart. Det er også vigtigt, at du giver et bud på, hvordan skole og forældre kan støtte eleven bedst muligt.

Det er som udgangspunkt skolebestyrelsen, der fastlægger principperne for skole-hjem-samarbejdet, og hvor-

dan det nærmere tilrettelægges aftales mellem leder og lærer. Spørg din leder, hvordan I organiserer det på din skole.

Ændringer af den normale skoledag

Når undervisningen tilrettelægges på andre måder end den sædvanlige, f.eks. uden for skolen i forbindelse med projektuger, er det en god ide, at forældre bliver orienteret i god tid. Det gælder både orientering om rent praktiske forhold som "medbring cykel", madpakke eller særlig påklædning samt særlige mødetider for eleverne. Og det gælder orientering om formålet med de omlagte skoledage og den undervisning, der foregår. Husk også her, at klassens trivsel og fælles oplevelser kan være en del af formålet ved siden af det faglige sigte, og at det også er vigtigt at fortælle, når du orienterer forældrene.

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12
1467 København K

Telefon: 33 69 63 00